

0 X 1 X 0

KONKURS ZA IDEJNO ARHITEKTONSKO RJEŠENJE PARKA
U ULICI 27. MARTA U GLAVNOM GRADU - PODGORICI

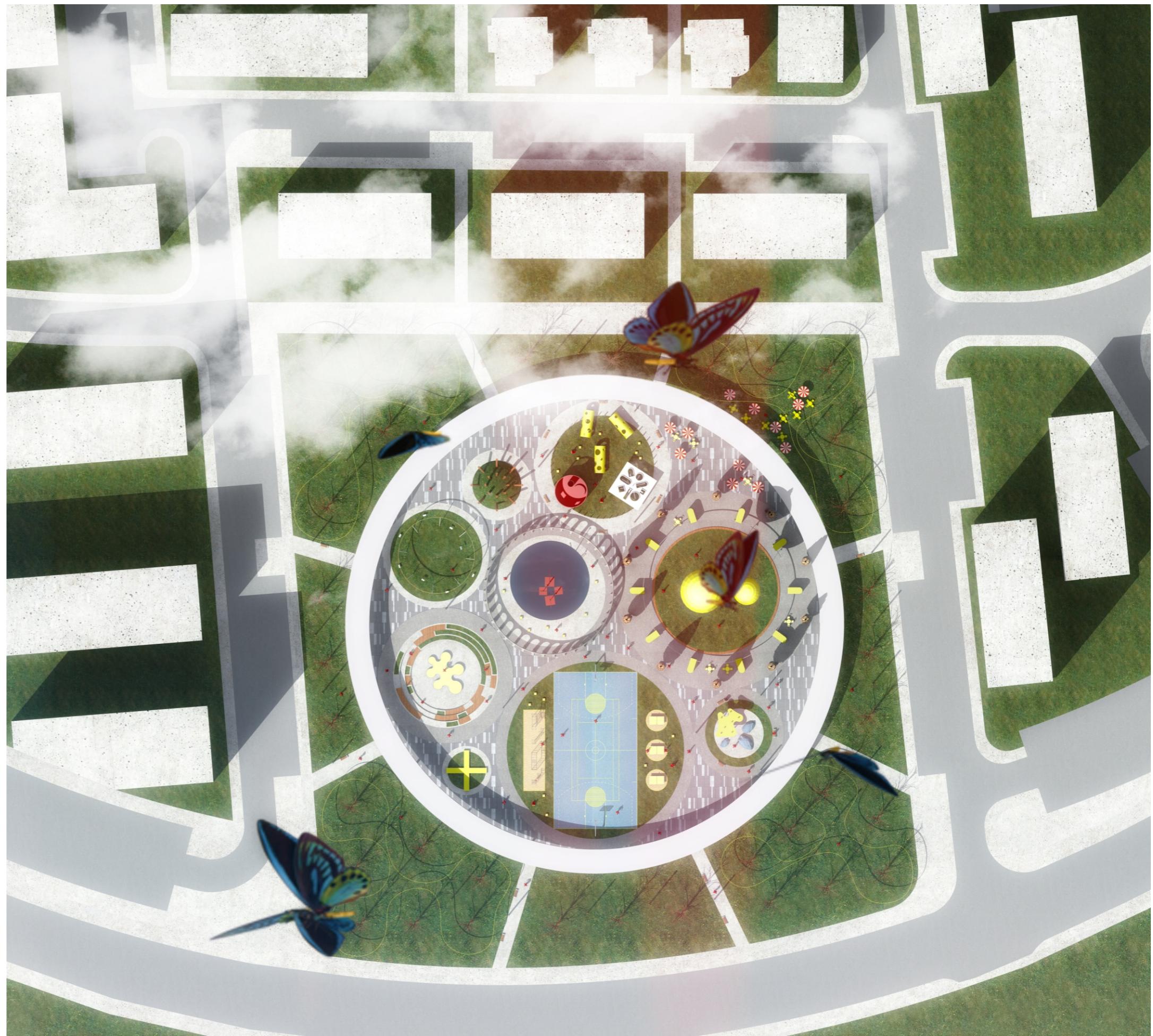
Raširi svoja vilinska krila i otpotuj u park čuda i snova! Dobre došao u magičnu igru Krugova! Svet koji su mnogi od nas zaboravili da postoji. Skriven u dubinama začarane šume, između drveća i žbunja, unutar Kruga - nalazi se Zabjelo - magičan park pun čari i lepote. Pusti da te magija ponese!

Tehnički opis koncepta, upotrebljenih materijala i biljnih vrsta

Postoji red. Postoji krug kao otisak. Postoji krug i izvan njega. Postoji krug i krugovi u njemu. Linije i tačke. Postoje naznake i potezi.

Kroz mešovitu namensku strukturu, gradaciju intimnosti prostora, povećanje atraktivnosti i redefinisanje društvene funkcije parka, u postojeći prostorni okvir implementira se novi program čija je osnovna svrha da incira celodnevno korišćenje trga od strane svih grupa stanovnika, uključujući roditelje sa decom, osobe sa posebnim potrebama, penzionere, đake, studente, posetioce i strane turiste, i to tokom svih godišnjih doba. Naime u svaki krug postavljen je jedan život, odnosno jedna od funkcija koje nedostaju parku da bi postao mesto okupljanja, druženja i susreta, a ne prazna i pusta površina. Pojedinačni krugovi omogućavaju rekreaciju, intimu, ugodnost, razonodu, radost, a zajedno, oni formiraju jedan celoviti organizam, koji bi ovom delu Podgorice pružio novi, impulzivni život.

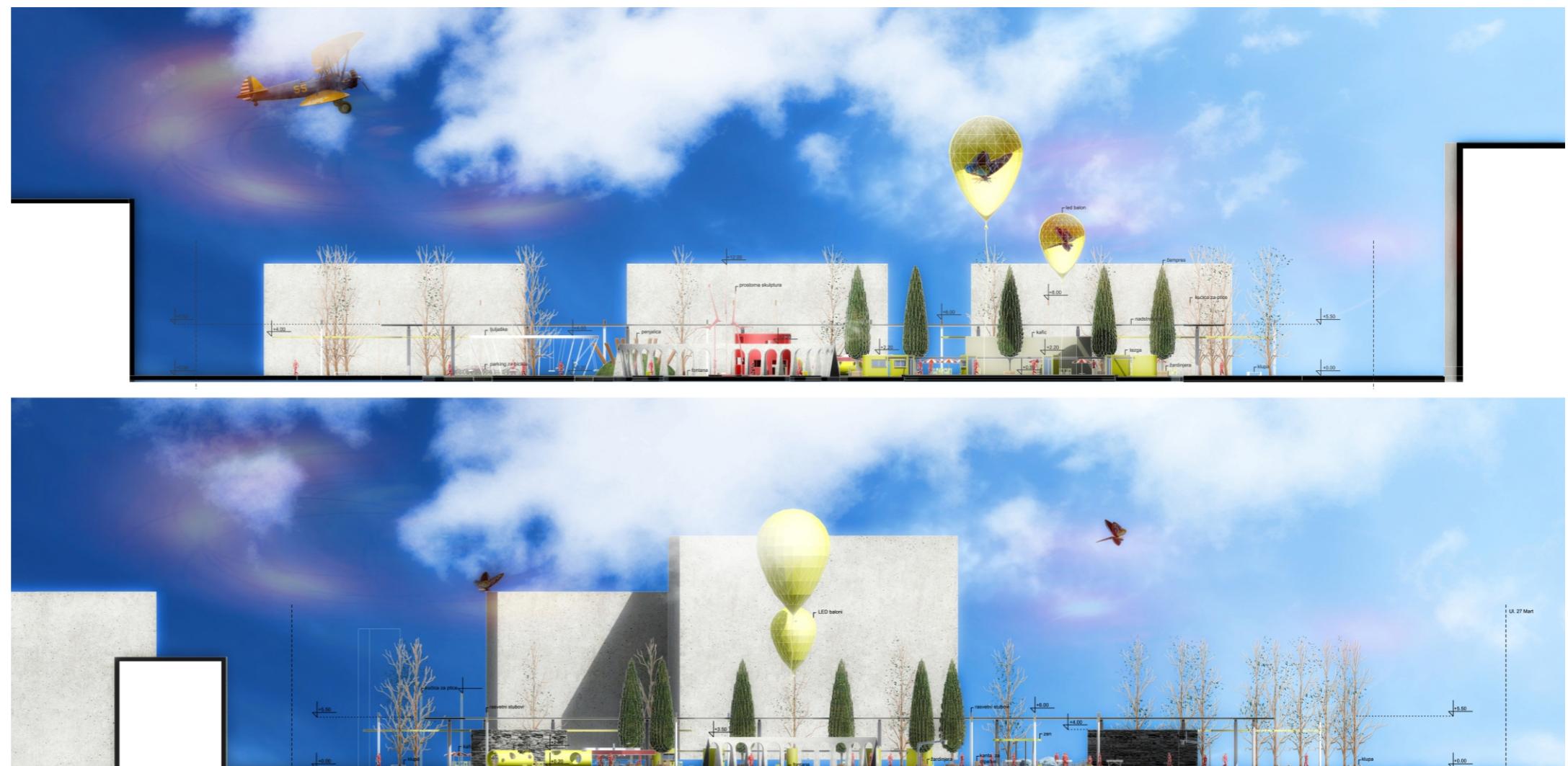

Scenario: U pejzaž konkurskom određene lokacije postavljamo **krug** koji deli prostor na **dva dela**:

Prvi deo - spoljašna strana kruga - **začarana šuma**. Istražujući insolaciju, izloženost vetrovima i mikroklimu lokacije došli smo do konačne odluke o upotrebi visokih stabala autohtonih vrsta crnog i alepskog bora zasađenih ili čak presađenih iz park-šume Ljubović. Ovim gestom stvara se prirodna ali i estetska veza izmešu ova dva prirodna entiteta. Upotreborom zelenila okrenutog ka saobraćajnicama pravimo vizuelnu barijeru kao i tampon zonu protiv buke, ali ujedno i stvaramo idealne prostore za pasivan odmor. Prostor između popunjene je niskim drvećem, grmljem, i parternim zelenilom posebno izbaranim vodeći računa o kompoziciji, koloritu tako da se u urbanom zelenilu stvari prirodan ambijent i ostvari njegova funkcionalnost. Izuzetno važnu ulogu u pošumljenom delu parka predstavlja osvetljenje koje zajedno sa krošnjama drveća pravi nesvakidašnju igru svetlosti i senke.

Drugi deo - unutrašnjost kruga - čarobni svet sačinjen od mreže krugova u čija težišta postavljamo paviljone. Mreža pomaže jasnom definisanju granica prostora i njegovog ovuhvata kao i homogenizaciji i doživljaju celine ističući njene prostorne kvalitete. Osnovna namena paviljona sastoji se u podržavanju različitih kulturnih i rekreativnih aktivnosti, pri čemu je značana velika namenska fleksibilnost, usled čega oni postaju mesta susreta koji se pretvaraju u događaje. Krugovi, kao prostorni sadržaji oblikuju nove odnose, te snažno transformišu i unapređuju zatećeno stanje okruženja u kom egzistiraju. Krugovi služe kao referentne tačke / koordinantni počeci i oslone tačke u nedefinisanim prostoru Podgoričkog naselja Zabjelo, dajući mu dimenzionalnost i orientaciju. Krugovi markiraju prostor, određuju pravce kretanja, iniciraju aktivnosti, formiraju površi gde će aktivnosti kulminirati i dobiti svoje stvarne oblike.

Krug - Posetioci hodaju kružnom stazom ukupne duzine oko 270 m, tragajuci za svojim mestom za sedenje, druzenje sa ostalim konzumentima parka, tragajuci za zabavom, edukacijom, brzom hranom.

O paviljonima

Paviljoni su dati kao mogući predlozi rasporeda funkcija po zadatoj mreži. U zavisnosti od potrebe oni mogu biti izgrađeni nezavisno od priloženog rešenja i sa različitim oblikovanjem, poštujući zadatu mrežu i horizontalni raspored masa koji je dat predlogom rešenja.

Spomenik slobode i fontana - svojom centralnom pozicijom markirju prostor i naglašavaju značaj parka.

Tribine - Sastavni deo parka predstavlja urbani element - tribina. Tribine pružaju prostor za sedenje i odmor posetitelja parka, a istovremeno formiraju pozornicu u svom podnožju, omogućavajući da se priredbe različitih karaktera održavaju u parku. Ambijentalno su osvetljene linijskim svetlom podesivog intenziteta.

Dečiji poligon - igralište za decu prostorno razuđeno i obogaćeno neočekivanim sadržajima.

Penjalice - ovoga puta prevalizale svoju očekivanu funkciju elementa za dečiju zabavu i raznovrsnost, te postaju mesto okupljanja roditelja sa ciljem razgovora, dok krajčkom oka naziru sta njihova deca trenutno rade na dečjem poligonu.

Sportski krug - predlažemo multifuncionalni teren koji se može koristiti za više kolektivnih sportova (košarka, odbojka, tenis), kao i vežbionicu sa mnoštvom sprava za sticanje i odževanje kondicije.

Pijaca i žuti baloni - u senci čempresa predlažemo postavku od 10 tipskih tezgi napravljenih od recikliranih ekoloških materijala. Mogu se koristiti kao tržnice, kao info-punktovi, ili pak punktovi otvorenog srca, ali i kao kucice za beskucnike tokom hladnih zimskih perioda.

X sedelja - klupa projektovana sa ciljem okupljanja i socijalizacije.

Ljuljaska - sačinjena od 10 sedišta - oduvek najinteresantniji element zabave.

Zen - prostor za meditaciju, misaonu izolaciju u cilju spoznavanja sebe, svojih misli, osećanja i pronalaženja sopstvenog mira pod krovom zanimljive instalacije.

Zelenilo

Kao zeleni svod koristi se autohtonii crni bor (*Pinus nigra*) i alepski bor (*Pinus halepensis*) koji je relativno visok, a široki i gустe krošnje čine da za vreme leta osigurava hlad i ambijent pogodan za zadržavanje. Zbog svoje forme ne smeta pogledima sa viših etaža stambenih zgrada iz okruženja, te istodobno smanjuje buku sa magistrale. U vreme jeseni i proleća mogu se kreirati zimske terase na način da se skupina drveća omota platnom visine 140 cm štiteći goste od umerenog vетра, omogućavajući nesmetan pogled unutar - van. Terase su dodatno grejane grejalicama za vanjsk prostor.

Na prostoru oko pijace postavljamo 10 stabala autohtonog čempresa po uzoru na park-šumu Ljubović.

Uređenje terena

Dominantna je upotreba betonskih ploča, granitnih kocki i asfalta, sa specifično naglašenom kombinacijom tamnog i svetlog popločanja stvarajući efekat usmerivača kretanja.

Popločanje parka u kombinaciji sa vodenim i zelenim površinama čini ambijentalnu celinu. Kombinacijom materijala, urbanih formi i elemenata pešak ne doživljava ovaj prostor kao monoton, već kao razigrane mikroceline i poteze, koje u njemu bude znatiželju, a njegovo prisustvo čine ugodnim. Kompletan park obiluje kontrastima. U vremenu letnjih meseci sa usijanog asfalta i betonskih, i kamenih ploča, prolaznici mogu pronaći osveženje na fontani ili u hladu bora ili čempresa.

Odabrana oprema

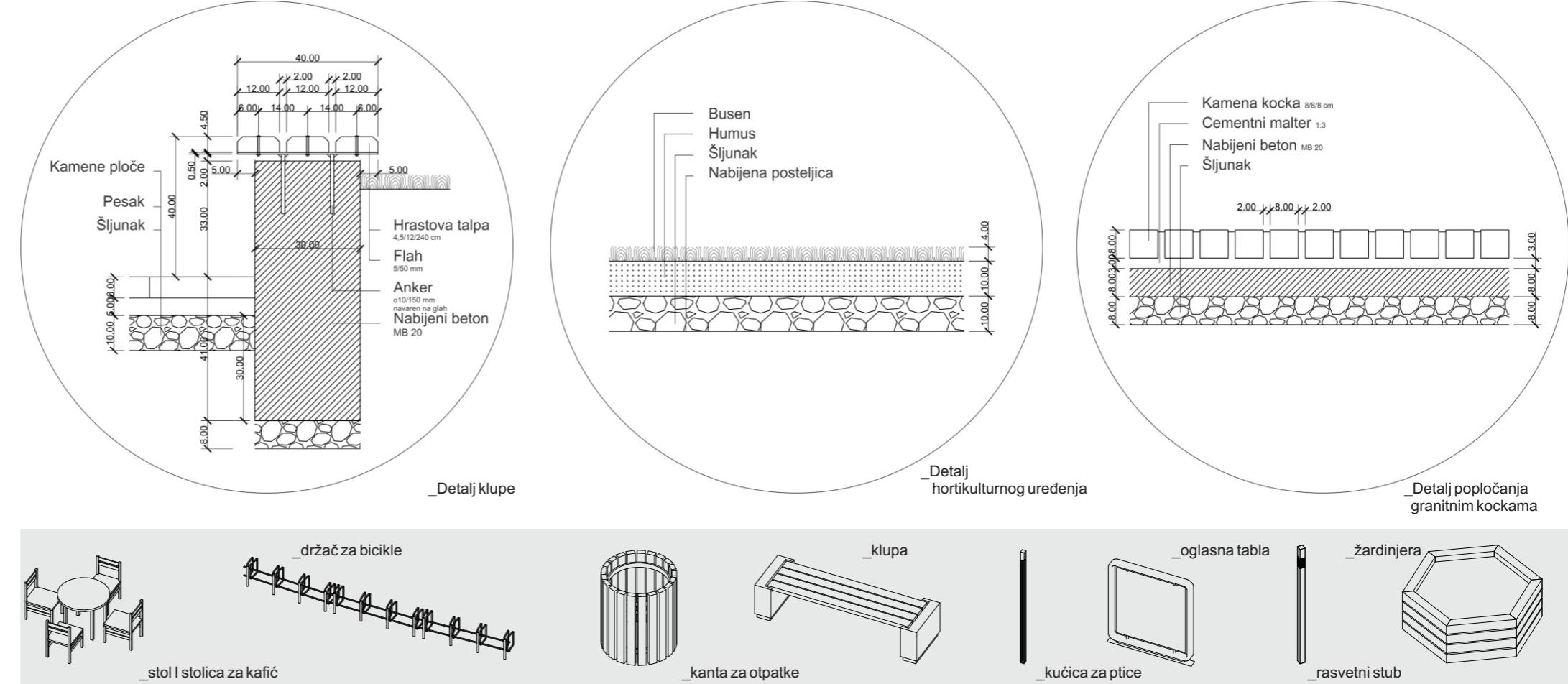
Mobilijar je uređen u svedenom maniru. Sedenje je raspoređeno u zavisnosti od rasporeda sadržaja i pešačkog saobraćaja.

Rasveta

Planom rasvete predviđa se kako funkcionalno osvetljenje prostora tako i naglašavanje prostornih smerova kretanja te markiranje prostora pažljivo izabranom rasvetom. Radi dugoročne uštede energije predlaže se LED rasveta daljinski regulisana intezitetom i vremenom paljenja i gašenja.

Osvetljavanje parka je rešeno linijskom led rasvetom unutar kruga, ali i mrežom okačenom o stabla bora u posumljenim delovima parka. Na taj način smo stvorili mogućnost za ugodno korišćenje u noćnim satima i planirano paljenje i gašenje pojedinih seglenata parka zavisno od toga što se u njemu odvija.

Delovi parka osvetljeni su rasvetnim stubovima, kao i ambijentalnom podnom rasvetom.

Procena potrebnih ulaganja za realizaciju predloženog rešenja

Nakon elementarnog rešavanja komunalne infrastrukture (struja, voda, kanalizacija, telekomunikacije), unutar svake predložene faze određene radove moguće je rešavati postupno (opremanje i nabavka urbane opreme, popločavanje delova koji su sekundarni, hortikulturno opremanje).

Faznost

Realizaciju predloženog rešenja moguće je podeliti prema jasno definisanim prostornim celinama.

1. Krug
2. Šuma
3. Krugovi u Krugu

Svaka celina ima jasno definisane rubove i odnos prema susednoj te jasnu fizionomiju koja neće biti upitna ukoliko se čitav projekat realizuje u dužem vremenskom razdoblju.

_Krug (limena nadstrešnica sa konstrukcijom)	1.200 m ²	1.200 m ²	12.000 e	
_sadnice crnog bora (<i>Pinus nigra</i>)	20 kom	6 e	120 e	
_sadnice alepskog bora alepski bor <i>Pinus halepensis</i>	15 kom	5 e	90 e	
_sadnice primorskog čempresa	10 kom	20 e	200 e	
_seme parkovske trave	6.500 m ²	2 kg=60m ² 10e	1.100 e	
_popločanje petonskim pločama	2.100 m²	15 e	31.500 e	
_popločanje granitnim kockama	1.200 m²	15 e	18.000 e	
_popločanje asfaltom	2.100 m²	5 e	10.500 e	
_paviljoni	9 kom		14.600e	
_urbani mobilijar			10.000 e	
Ukupna vrednost radova iznosi				98.100 e

